

Nyckelpigor - nya bestämningsböcker

Wärmling, P. 2017. Nycklepigor i Sverige - en fälthandbok. – Entomologiska föreningen i Stockholm, 144 sidor. ISBN: 978-91-978881-6-5.

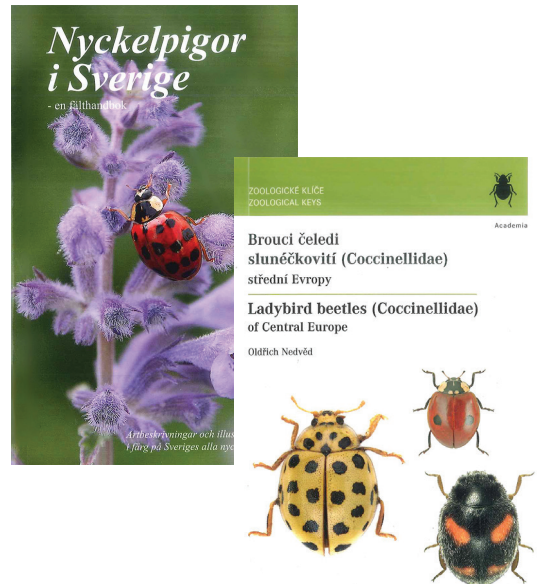
Nedved, O. 2015. Ladybird beetles (Coccinellidae) of Central Europe. – Zoological keys, Acedemia, Praha, 303 sidor. ISBN: 978-80-200-2495-4.

Ytterligare en del i Stockhoms entomologiska förenings serie av små, färgglada och användarvänliga insektböcker kom i vintras. Nyckelpigor är ämnet, något jag tycker är ett bra val eftersom det är en grupp som alla naturintresserade känner till men som enbart de mest inbitna (om ens de) har någon bra bestämningslitteratur över.

Boken inleds med intressant text om nyckelpigornas liv, hur de använts i biologisk bekämpning mm. Därefter följer planscher över alla svenska arter, och sedan presentationer av de 67 arterna vi har i landet, en art per sida. Insprängt bland dem ligger några sidor som strukturerar artidentifikationen, lite som en bestämningsnyckel, fast inte riktigt. En riktig bestämningsnyckel där man jämför en karaktär i taget saknas tyvärr.

Att bestämma nyckelpigor kan tyckas enklare än det egentligen är. De små och häriga i underfamiljen Scymninae har i och för sig alltid varit en utmaning, ofta med karaktärer som sitter på undersidan, något som man stönar över då man ha vanan att klistra upp sina djur. Men de större och färgglada pigorna som gemene man känner igen som nyckelpigor är inte heller så enkla alla gånger. Typiskt färgade individer vållar inga större problem, men ganska många arter varierar kraftigt i teckningen. Jag går helt bet på att artbestämma några av individerna av *Adalia?* och *Hippodamia* i min samling med den nya boken. Detta trots att en hel del av arternas variation i fläckteckning finns beskriven och avbildad. Men jag inser snart att problemet inte är nytt eller unikt - jag blir inte säker med de äldre trotjänarna "Käfer Mitteleuropas" eller "Danmarks fauna" heller.

Men det kanske finns hjälp i en ganska ny tvåspråkig tjeckisk bok om nycklepigor, där man kan nyckla sig fram på engelska (och tjeckiska). Oldrich Nedved är författare till denna bok som

getts ut i en ny serie: "Zoological keys" utgivna i Prag. Där kan man borra vidare med andra karaktärer såsom undersidans plåtar och fåror, samt genitalier och annat. Denna bok saknar dock allt det som är bra med den nya svenska boken. Illustrationerna är inte alls av samma kvalitet (men förmodligen fullt användbara). Dessutom är alla figurer grupperade i en speciell figurdel, vilket blir bläddrigt och känns ganska gammalmodigt, nu när det är så enkelt att göra layout i datorn. Det är förmodligen en eftergift för att ha boken tvåspråkig, utan att behöva dubbla layoutarbetet. Boken tycks dock, trots att den blev tryckt så nyligen som 2015, inte vara speciellt lätt att få tag på. Det är märkligt att man inte trycker en större upplaga. Har tryckpressarna väl satts igång kostar några hundra extra ex inte mycket. Böcker av denna typ har dessutom en mycket lång livslängd om de är bra gjorda.

Så skaffa dig den nya svenska boken så länge. Den räcker långt, och har dessutom ett mycket trevligt utseende. De målade illustrationerna är mycket fina, och det finns även foton av hög klass. Texten är också bra och allt kryddas som vanligt i denna serie av ett mycket facilt pris.

Mats Jonsell